

Szkolenie z zakresu ochrony środowiska

SWÓJ
DO SWEGO
PO SWOJE

**Materiały – samokształcenie
kierowane**

Ustawa o ochronie przyrody określa:

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zadrzewień

DEFINICJE

Ochrona środowiska - całokształt działań (także zaniechanie działań) mających na celu właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów i składników środowiska naturalnego, zarówno jego składników abiotycznych, jak i żywych (ochrona przyrody).

Sposoby ochrony środowiska:

- racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom,
- utrzymywanie i przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

Czym jest środowisko?

Środowisko to ogół otaczających nas i powiązanych wzajemnie elementów przyrodniczych, do których należą zasoby naturalne i wytwory działania człowieka.

Rodzaje zasobów przyrody:

Niewyczerpywalne:

- prądy morskie,
- energia słoneczna,
- wiatry

Wyczerpywalne:

-odnawialne:

- rośliny,
- zwierzęta,
- gleba,
- powietrze atmosferyczne,
- wody powierzchniowe.

-nieodnawialne:

- minerały (np.: węgiel, ropa

Źródła zanieczyszczeń środowiska:

Zanieczyszczenie środowiska może być spowodowane przez źródła

- **naturalne** (np. wulkany)
- **sztuczne** (antropogeniczne - spowodowane działalnością człowieka), które następuje w wyniku niezamierzonej, ale systematycznej działalności człowieka, polegającej na ciągłej emisji czynników degradujących

środowisko lub jest następstwem awarii będącej przyczyną nagłego uwolnienia zanieczyszczeń.

Odpady

Do zanieczyszczenia powietrza i środowiska bardzo przyczyniają się odpady, czyli przedmioty i substancje wytworzone przez człowieka. Wyróżnia się dwa rodzaje odpadów:

- przemysłowe**- pochodzą z różnych rodzajów przemysłu. Ich głównymi źródłami są zakłady produkcyjne jak i elektrownie, elektrociepłownie itd.
- **komunalne**- są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, do nich również zaliczamy odpady, które nie zawierają substancji niebezpiecznych, także które są podobne do odpadów domowych.

Sposoby usuwania odpadów:

- składowanie**- polega na bezpiecznym deponowaniu ich w miejscu specjalnie do tego celu przeznaczonym - wysypisku.
- utylicacja**- spalanie odpadów lub wykorzystywanie ich jako paliwa.
- **kompostowanie**- naturalna metoda unieszkodliwiania i zagospodarowania odpadów, polegająca na rozkładzie substancji organicznej przez mikroorganizmy. Jest to proces przetwarzania substancji w kontrolowanych warunkach w obecności tlenu (powietrza), w odpowiedniej temperaturze i wilgotności.
- recykling**- jedna z kompleksowych metod ochrony środowiska naturalnego. Jej celem jest ograniczenie zużycia surowców naturalnych oraz zmniejszenie ilości odpadów. Zasadą działania recyklingu jest maksymalizacja ponownego wykorzystania tych samych materiałów, z uwzględnieniem minimalizacji nakładów na ich przetworzenie, przez co chronione są surowce naturalne, które służą do ich wytworzenia oraz surowce służące do ich późniejszego przetworzenia.

Zjawiska związane z zanieczyszczeniem atmosfery

Kwaśne deszcze – to opady atmosferyczne o pH niższym niż 5,6; zawierają kwas siarkowy, azotowy; zakwaszają glebę, niszczą rośliny, zabytki; szczególnie wrażliwe na kwaśne deszcze są ekosystemy wód śródlądowych; u człowieka wywołują podrażnienia układu oddechowego, poparzenia.

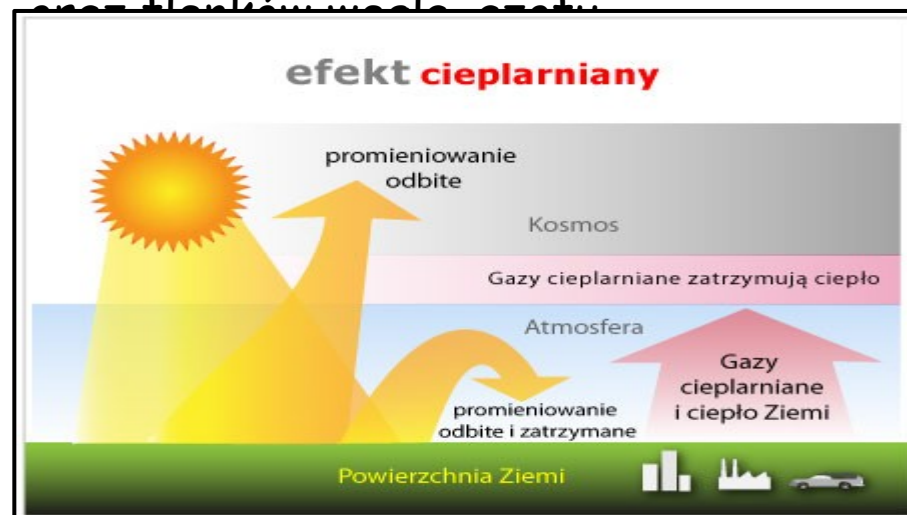
Dziura ozonowa – powstaje w wyniku emitowania do atmosfery freonów (z urządzeń chłodniczych) i tlenków azotu, które łączą się z ozonem i niszczą go.

Zjawiska związane z zanieczyszczeniem atmosfery

Smog - połączenie dymu i mgły lub pary wodnej. Są 2 rodzaje smogu: -fotochemiczny, typu „Los Angeles”, powstaje w klimacie tropikalnym lub subtropikalnym, głównie ze spalin samochodowych: węglowodorów, tlenków azotu i czadu; atakuje drogi oddechowe. -kwaśny (londyński) - są to mgły o silnie kwaśnym odczynie wywołanym obecnością kwasu siarkowego, tlenków siarki i azotu oraz sadzy; podrażnia drogi oddechowe, układ krążenia

Efekt cieplarniany (zwany szklarniowym) - spowodowany jest emisją do atmosfery głównie dwutlenku węgla, metanu i freonów oraz tlenków azotu.

Sposoby ochrony gleby:

- ograniczenie emisji pyłów
- i gazów,
- racjonalne stosowanie nawozów i środków ochrony roślin,
- biologiczne sposoby walki ze szkodnikami
- rekultywacja,
- właściwe składowanie odpadów,

Sposoby ochrony czystości wód:

- zabezpieczenie wód przed dostawaniem się do nich nawozów,
- stosowanie zamkniętych obiegów wodnych w produkcji przemysłowej,
- oczyszczanie ścieków: mechaniczne (usuwanie ciał stałych,) chemiczne (odkazywanie, wytrącanie, neutralizacja), biologiczne wykorzystanie

Sposoby ochrony powietrza:

- wprowadzenie urządzeń oczyszczających - filtrów,
- stosowanie technologii przyjaznych środowisku,
- stosowanie benzyny bezołowiowej i katalizatorów w pojazdach,
- likwidacja hałd emitujących gazy i pyły,
- zakładanie pasów zieleni,
- wykorzystywanie

Pamiętaj o recyklingu

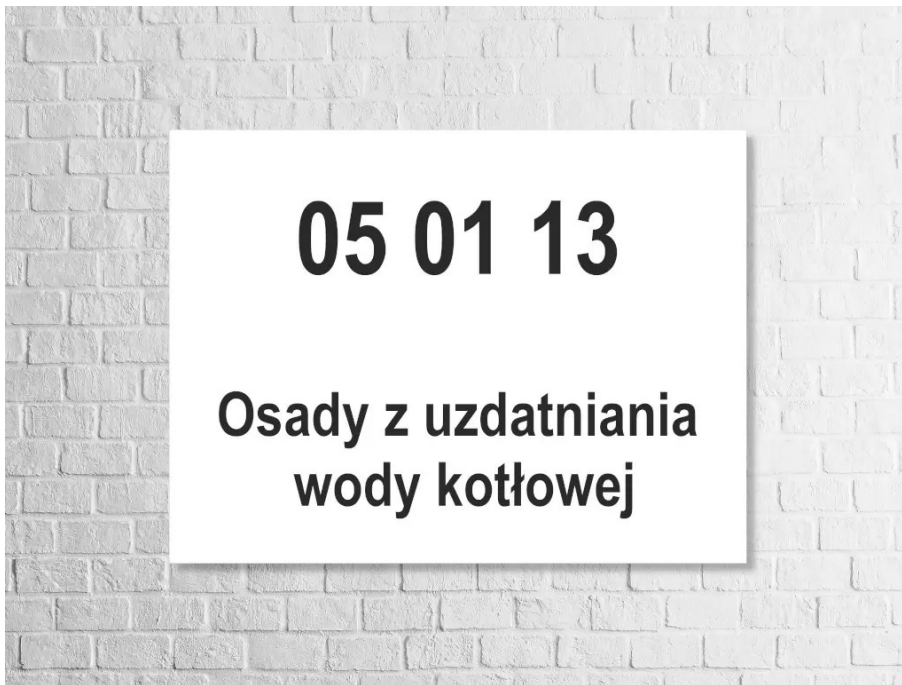
Recykling, recyklizacja (ang. recycling) to jedna z metod ochrony środowiska naturalnego. Jej celem jest ograniczenie zużycia surowców naturalnych oraz zmniejszenie ilości odpadów. Materiały, które nadają się do ponownego wykorzystania, bywają opatrzone kodem recyklingu.

Pamiętaj, by wrzucać **wszelkie odpady** do właściwych **kontenerów**, zarówno na terenie firmy, jak i w życiu prywatnym!

Kody odpadu

Odpady na terenie przedsiębiorstwa powinny być oznakowane kodem odpadu i być składowane w przeznaczonym do tego celu miejscu.

Najważniejsze definicje

Aspekt Środowiskowy - jest to element działań organizacji, jej wyrobów lub usług, który może wzajemnie oddziaływać ze środowiskiem.

Przykładowy aspekt środowiskowy na stanowisku pracy: zużyty tusz do drukarki. Zmniejszamy skutki naszej pracy na środowisko poprzez zbieranie zużytych tonerów. Przedsiębiorstwo sporządza listę aktualnych aspektów środowiskowych

Znaczący aspekt środowiskowy – to ten aspekt, który ma lub może mieć znaczący wpływ na środowisko.

Wpływ na środowisko - to każda zmiana w środowisku zarówno niekorzystna jak i korzystna, która w całości lub częściowo jest spowodowana działaniami organizacji, jej wyrobami lub usługami.

Najważniejsze pytania

Każdy pracownik powinien znać odpowiedź na następujące pytania:

- co to jest aspekt środowiskowy?
- jakie aspekty środowiskowe występują na moim stanowisku pracy?
- co mogę zrobić, aby zmniejszyć oddziaływanie skutków mojej pracy/ firmy na środowisko?
- gdzie mogę znaleźć aktualną listę aspektów środowiskowych?

Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie - obowiązki przedsiębiorcy

Przepisy z zakresu ochrony środowiska nakładają liczne obowiązki na podmioty korzystające ze środowiska. W celu określenia które z nich dotyczą danego podmiotu, należy zweryfikować czy dana działalność kwalifikowana jest jako korzystanie ze środowiska. Definicję korzystania ze środowiska odnajdziemy w ustawie prawo ochrony środowiska.

W myśl definicji zawartej w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Podmiot korzystającym ze środowiska – rozumie się przez to

a) przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 222) oraz przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 89), a także osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,

Obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska

Obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska dotyczą m.in. gospodarki odpadami, gospodarki wodnościekowej oraz ochrony powietrza. W obszarach tych przedsiębiorca musi wypełnić obowiązki wynikające bezpośrednio z ustaw i rozporządzeń. Do najważniejszych należą:

- uzyskanie decyzji administracyjnych na realizację inwestycji – decyzja środowiskowa
- uzyskanie decyzji administracyjnych na eksploatację instalacji – pozwolenie na wytwarzanie odpadów, pozwolenie na emisję gazów i pyłów do powietrza, pozwolenie wodnoprawne
- uiszczanie opłat za korzystanie ze środowiska – za emisję gazów i pyłów oraz składowanie odpadów
- prowadzenie ewidencji rodzaju i wielkości korzystania ze środowiska – np. ewidencja odpadów
- prowadzenie pomiarów - emisji do powietrza lub ścieków wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych lub wód
- składanie sprawozdań – np. rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami lub zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska

Uzyskanie decyzji administracyjnej na realizację przedsięwzięcia – decyzja środowiskowa

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wydawana jest dla przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W celu uzyskania decyzji środowiskowej należy sporządzić dokument jakim jest Karta Informacyjna Przedsięwzięcia bądź Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Zapisy decyzji środowiskowej mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań związanych z realizacją przedsięwzięcia.

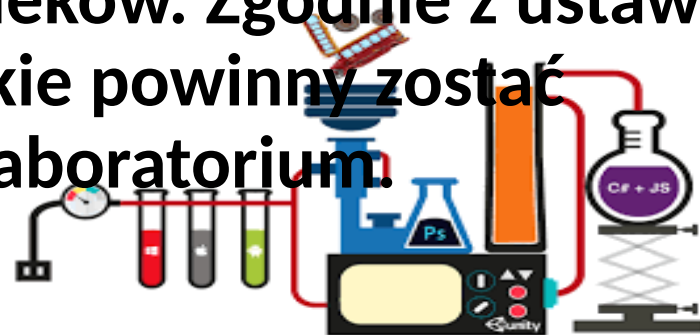
Uzyskanie decyzji administracyjnych na eksploatację instalacji – pozwolenie na emisję do powietrza, pozwolenie wodnoprawne, pozwolenie na wytworzenie odpadów

Zapisy decyzji środowiskowej wpływają na kształt kolejnych decyzji jakimi są pozwolenia na eksploatację instalacji. Pozwolenia te dotyczą wprowadzania substancji bądź energii do środowiska, a ich uzyskanie jest niezbędne do rozpoczęcia eksploatacji instalacji. W niektórych przypadkach prowadzona działalność nie wymaga uzyskania pozwolenia, ale konieczne jest jej zgłoszenie.

Realizacja obowiązków wynikających z pozwoleń administracyjnych

Samo uzyskanie decyzji sektorowych na eksploatację instalacji nie wystarczy, aby wypełnić wszystkie obowiązki ciążące na przedsiębiorcy. Decyzje administracyjne nakładają na przedsiębiorcę kolejne obowiązki, do których mogą należeć między innymi wykonanie pomiarów emisji do powietrza czy wykonanie analizy odprowadzanych ścieków. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska pomiary takie powinny zostać przeprowadzone przez akredytowane laboratorium.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE EWIDENCJI ODPADÓW

Posiadacz odpadów, w tym ich wytwórca jest obowiązany do prowadzenia

na bieżąco

ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z katalogiem odpadów.

BAZA DANYCH O PRODUKTACH
I OPAKOWANIACH ORAZ
O GOSPODARCE ODPADAMI

PRZEJDŹ DO
SYSTEMU BDO

OBOWIĄZEK PROWADZENIA EWIDENCJI ODPADÓW NIE DOTYCZY

- wytwórców:

- aodpadów komunalnych,

- bodpadów w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli pojazdy te zostały przekazane do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów,

- cbędących rolnikami gospodarującymi na powierzchni użytków rolnych poniżej 75 ha, o ile nie podlegają wpisowi do rejestru na podstawie art. 51 ust. 1;

- osób fizycznych i jednostek organizacyjnych niebędących przedsiębiorcami, które wykorzystują odpady na potrzeby własne, zgodnie z art. 27 ust. 8;

- podmiotów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 (tzw. nieprofesjonalni zbierający);

WYMAGANIA DOTYCZĄCE EWIDENCJI ODPADÓW

- od 1 stycznia 2021 r. ewidencję odpadów sporządza się wyłącznie za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO
- dokumenty ewidencji odpadów prowadzone w BDO nie wymagają opatrzenia ich podpisem
- kartę przekazania odpadu sporządza posiadacz odpadów, który przekazuje odpady do następnego posiadacza lub do prowadzonych przez siebie miejsc zbierania lub przetwarzania odpadów, przed rozpoczęciem ich transportu
- transportujący musi posiadać w trakcie transportu potwierdzenie wygenerowane z BDO

WYMAGANIA DOTYCZĄCE EWIDENCJI ODPADÓW

Niezwłocznie i każdorazowo po przyjęciu odpadów lub po zakończeniu transportu odpadów

- ☐ *posiadacz odpadów, który przejmuje odpady od innego posiadacza,*
- ☐ *posiadacz, który przekazuje odpady do prowadzonych przez siebie miejsc zbierania lub przetwarzania odpadów,*
- ☐ *transportujący odpady*

jest obowiązany potwierdzić ten fakt w BDO podając informację o dacie, godzinie oraz masie odpadów

Roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarce odpadami sporządza:

☐ wytwórca obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów (w tym rolnik gospodarujący na powierzchni użytków rolnych 75 ha i więcej);

☐ prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami, z wyłączeniem prowadzącego odbieranie odpadów komunalnych, w zakresie:

a) zbierania odpadów,

b) przetwarzania odpadów

– obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów;

☐ podmiot prowadzący działalność polegającą na wydobywaniu odpadów ze składowiska odpadów lub ze zwałowiska odpadów, na podstawie zgody na wydobywanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej.

Roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarce odpadami

- należy sporządzić i przekazać marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów **w terminie do 15 marca** za poprzedni rok kalendarzowy
 - podmioty obowiązane do sporządzania sprawozdań, sporządzają je za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO
 - sprawozdanie sporządzone za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO nie wymaga opatrzenia go podpisem

Roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarce odpadami

w przypadku trwałego zaprzestania wykonywania działalności
przedsiębiorca

sporządza i składa roczne sprawozdanie w terminie 7 dni od dnia
zaprzestania wykonywania tej działalności

Nowe sankcje karne:

zlecenie wykonywania obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganych decyzji lub wymaganego wpisu do rejestru – **administracyjna kara pieniężna**

- **1 000 zł – 1 000 000 zł**

- nieprowadzenie ewidencji odpadów albo prowadzenie tej ewidencji w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym – **administracyjna kara pieniężna 1 000 zł – 1 000 000 zł**

Administracyjną karę pieniężną wymierza, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce wytwarzania lub gospodarowania odpadami.

Najczęściej popełniane błędy w sprawozdaniu o odpadach:

- błędna jednostka masy odpadów (prawidłowa to Mg = 1 tona = 1000 kg)
 - wpisywanie instalacji tam, gdzie ich nie ma
 - podawanie ilości i rodzajów odpadów jako wytworzone w instalacji mimo jej braku
 - brak wypełnionego działu dotyczącego wytwarzanych odpadów (dział XI)
 - omyłkowe wypełnianie działu XII (zbieranie) zamiast działu XI (wytwarzanie)
 - brak pełnomocnictw
- omyłkowe wypełnianie sprawozdania o produktach w miejsce sprawozdania
- o odpadach (dotyczy wytwarzania odpadów opakowaniowych)

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami / Instytut

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

[STRONA GŁÓWNA](#) [O NAS](#) [AKTUALNOŚCI](#) [MATERIAŁY DO POBRANIA](#) [KONTAKT](#)

Witamy na stronie internetowej KOBiZE

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami jest Ośrodkiem w strukturach Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego. Jednym z podstawowych zadań

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) wykonuje zadania określone przede wszystkim dwoma ustawami:

ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji,

ustawą z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Raport Kobize dotyczy osób korzystających ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, a także przedsiębiorców korzystających ze środowiska jedynie w zakresie spalania paliw silnikowych. Wielkość przedsiębiorstwa, czy stopień oddziaływania na środowisko nie mają w tym zakresie znaczenia.

Do 28 lutego każdego roku trzeba złożyć raport do KOBIZE.

W celu złożenia raportu należy zalogować się za pomocą odpowiednich danych oraz uzupełnić podstawowe informacje o zakładzie, takie jak nazwa firmy – zgodna z nazwą podaną w dokumentach rejestracyjnych, numer REGON, KRS oraz NIP. Dodatkowo trzeba określić współrzędne geograficzne zakładu.

Czym jest opłata środowiskowa?

Opłata środowiskowa to rekompensata dla państwa za negatywny wpływ prowadzonego biznesu na naturę. Zgodnie z art. 274 ustawy Prawo ochrony środowiska za takie oddziaływanie uważa się wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza oraz składowanie odpadów. Przekładając na prostszy język: oddziaływaniem na środowisko będzie fakt, że wykorzystujemy w prowadzonej działalności m.in. samochody, różnorodne maszyny spalinowe i inne pojazdy. Opłata w szczególności ma zwracać uwagę przedsiębiorców na ilość emitowanych zanieczyszczeń i zachęcać do prowadzenia firmy odpowiedzialnej społecznie.

Dla kogo opłata środowiskowa jest obowiązkowa?

Ustawa Prawo ochrony środowiska wskazuje, że opłatę środowiskową mają uiszczać podmioty korzystające ze środowiska. Pod pojęciem „podmioty” kryje się jednak szeroka grupa osób zobowiązanych do opłacania ww. opłaty. Należą do niej:

- przedsiębiorcy;**
- przedsiębiorcy zagraniczni;**
- osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;**
- jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów Prawo przedsiębiorcy;**
- osoby fizyczne korzystające ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie to wymaga zezwolenia.**

Sprawozdanie środowiskowe

Przedsiębiorca, który emituje do powietrza gazy bądź pyły lub składowuje odpady, musi sporządzić odpowiednie sprawozdanie w tym zakresie. Dokument należy złożyć do marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska. Podstawą do jego wypełnienia są dane z ewidencji prowadzonych przez właściciela firmy, które zawierają informacje o ilości emitowanych do powietrza gazów/pyłów i składowanych odpadów.

Właściciel przedsiębiorstwa powinien wypełnić wykaz zawierający zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz wykaz odpowiadający zakresowi korzystania ze środowiska (tj. emisja gazów i pyłów lub składowanie odpadów). Wzór wykazu jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat. Dokumenty można złożyć osobiście, listownie bądź elektronicznie. Sprawozdanie musi trafić do urzędu do 31 marca następnego roku. Przykładowo: korzystając ze środowiska w 2019 r., przedsiębiorca składa sprawozdanie środowiskowe do 31 marca 2020 r.

Opłata środowiskowa – jak się ją wylicza?

Przygotowane dla urzędu marszałkowskiego sprawozdanie jest podstawą do wyliczenia wysokości opłaty środowiskowej. Co ważne, to po stronie przedsiębiorcy leży obowiązek jej oszacowania i uregulowania w terminie.

Stawki jednostkowej opłaty środowiskowej na bieżący rok są określone w obwieszczeniu Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska – akt prawny aktualizowany rokrocznie. W przypadku opłat za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza z powodu korzystania z silników spalinowych stawka zależna jest od rodzaju silnika i spalanego paliwa.

Przy wyliczaniu opłaty warto skorzystać z gotowych kalkulatorów online.

Zwolnienia z opłaty środowiskowej

Ustawa Prawo ochrony środowiska przewiduje przypadki, kiedy przedsiębiorca nie ma obowiązku regulowania opłaty środowiskowej. Może mieć to miejsce w dwóch przypadkach:

kiedy wyliczona roczna opłata środowiskowa dla jednego rodzaju korzystania ze środowiska nie przekroczyła 100 zł – wówczas właściciel firmy nie uiszcza należności i nie składa sprawozdania;

kiedy wyliczona roczna opłata środowiskowa dla jednego rodzaju korzystania ze środowiska nie przekroczyła 800 zł – wówczas przedsiębiorca nie opłaca należności, ale ma obowiązek złożenia sprawozdania środowiskowego.

Warto podkreślić, że chociaż w pierwszym przypadku nie ma obowiązku składania wykazu dotyczącego zakresu wykorzystania środowiska, nie oznacza to, że przedsiębiorca nie powinien go posiadać. Właściciel firmy musi je przechowywać w swojej firmowej dokumentacji, aby mieć dowód, że miał prawo do zwolnienia z obowiązku jego składania i regulowania opłaty.

PRZEDSIĘBIORCY PODLEGAJĄCY PRZEPISOM USTAWY OPŁATA PRODUKTOWA

- wprowadzający opakowania bądź produkty w opakowaniach;
- dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy bądź eksportujący produkty w opakowaniach lub odpady opakowaniowe;
- dystrybuujący produkty w opakowaniach;

- których rodzaje określone zostały w załączniku nr 1 do ustawy;

prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych;

prowadzący jednostki handlu detalicznego oferujący w sprzedaży foliowe torebki na zakupy

eksportujący, bądź dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy produktów w opakowaniach lub opakowań bez produktów, które

- w tym samym roku kalendarzowym zostały wprowadzone na rynek krajowy w drodze importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów w opakowaniach;

- wytwarzający/wprowadzający produkty w opakowaniach działający na zlecenie przedsiębiorcy, którego znak towarowy widnieje na opakowaniu produktu bądź produkcie;

Następuje w dniu:

wydania z magazynu w celu ostatecznego wprowadzenia
na rynek;

przywozu na terytorium kraju;

wystawienia faktury potwierdzającej
wewnątrzwspólnotowe nabycie.

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW

□ **prowadzenie ewidencji** obejmującej informacje o rodzaju i masie opakowań, wprowadzonych do obrotu wraz z produktami oraz przechowywanie jej przez okres 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, którego dotyczą informacje

□ **zapewnienie odzysku, w tym recyklingu odpadów opakowaniowych** tego samego rodzaju jak opakowania, w których zostały wprowadzone produkty;

□ **sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa sprawozdania rocznego**

(z uwzględnieniem rodzaju i masy wprowadzonych opakowań), oraz wniesienie ewentualnej opłaty produktowej **w terminie do 15 marca**

roku następującego po roku kalendarzowym, którego opłata dotyczy

□ *wzór sprawozdania: Dz. U z 2018 r. poz. 2526*

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW - realizacja samodzielnie

☐ **Wymagane poziomy odzysku i recyklingu:**

☐ **wg załącznika nr 1 do ustawy**

☐ w przypadku poddawania odzyskowi/recyklingowi wyłącznie odpadów opakowaniowych wytworzonych przez siebie;

☐ **w wysokości 100% masy wprowadzonych na rynek opakowań**

☐ w przypadku poddawania odzyskowi/recyklingowi odpadów opakowaniowych zebranych od innych posiadaczy odpadów.

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW

- realizacja samodzielnie

- Osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu obliczamy:
 - w przypadku kontynuacji działalności
– w stosunku do masy opakowań wprowadzonych do obrotu w roku poprzedzającym rok, którego dotyczy sprawozdanie;
 - w przypadku rozpoczęcia działalności:
– w stosunku do masy opakowań wprowadzonych do obrotu w tym samym roku kalendarzowym, którego dotyczy sprawozdanie.

DOKUMENTY DPO/DPR

□Wystawiane na wniosek:

□wprowadzającego produkty w opakowaniach, **organizacji odzysku** opakowań, **organizacji samorządu gospodarczego**, podmiotu wskazanego w art. 23 ust. 5, gdy **przekazali oni odpady** opakowaniowe **do odzysku/recyklingu** (**wniosek** powinien być **złożony nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału**, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku);

□Wyżej wymienione podmioty, w tym również ci, którzy **nie przekazali odpadów** opakowaniowych **do odzysku/recyklingu** mają **możliwość** złożenia **wniosku po** upływie ww. **terminu**, jednak **nie później niż 2 miesiące po upływie kwartału**, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do odzysku/recyklingu.

□Dokumenty wystawiane są w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku:

□w trzech egzemplarzach w przypadku tzw. „zwykłych” odpadów opakowaniowych;

□w czterech egzemplarzach w przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych (jeden dokument dla podmiotu wystawiającego, pozostałe dla podmiotu wskazanego w art. 23 ust. 5).

□W terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym dokumenty zostały wystawione/uzupełnione, **jeden** egzemplarz

DOKUMENTY EDPO/EDPR

□Wystawiane na wniosek:

□**wprowadzającego** produkty w opakowaniach, **organizacji odzysku** opakowań, **organizacji samorządu gospodarczego**, podmiotu wskazanego w art. 23 ust. 5, gdy **przekazali oni odpady** opakowaniowe **do eksportu albo wewnątrzwspólnotowej dostawy** (wniosek powinien być **złożony nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału**, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do eksportu albo wewnątrzwspólnotowej dostawy);

□Wyżej wymienione podmioty, w tym również ci, którzy **nie przekazali odpadów** opakowaniowych **do eksportu albo wewnątrzwspólnotowej dostawy** mają **możliwość** złożenia wniosku **po upływie ww. terminu**, jednak **nie później niż 2 miesiące po upływie kwartału**, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do eksportu albo wewnątrzwspólnotowej dostawy.

□Dokumenty **wystawiane są w trzech** egzemplarzach **w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku**.

□W terminie **30 dni od upływu kwartału**, w którym dokumenty zostały wystawione, należy jeden egzemplarz **przekazać marszałkowi województwa** właściwemu ze względu na **siedzibę** podmiotu.

□Dokumenty **wystawiane są na podstawie dokumentu celnego, faktur** oraz dokumentu dotyczącego transgranicznego przemieszczania odpadów (**załącznik IA, IB lub VII** do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego nr 1013/2006).

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW

- realizacja samodzielnie

Obliczanie opłaty produktowej w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu:

- recyklingu,
- recyklingu dla wszystkich opakowań razem,
- odzysku dla wszystkich opakowań razem.

$$OP = M \times S \times \left[\frac{(P_{\text{wym.}} - P_{\text{uzysk.}})}{100\%} \right]$$

gdzie:

OP — wysokość należnej opłaty produktowej [zł];

S — stawka jednostkowa opłaty produktowej [zł/kg];

konieczność zawarcia umowy w formie pisemnej, pod rygorem nieważności;

przejęcie przez organizację obowiązku odzysku i recyklingu oraz sprawozdawczości w

- obowiązek zorganizowania systemu zbierania, zapewnienia odzysku w tym recyklingu odpadów opakowaniowych tego samego rodzaju jak wprowadzone do obrotu;

wprowadzający opakowania wielomateriałowe i/lub po środkach ochrony roślin obowiązany jest do sfinansowania

Sposób wykonywania ustawowego obowiązku:

- samodzielnie;

- za pośrednictwem organizacji samorządu gospodarczego:

- (organizacja taka zawiera porozumienie z marszałkiem województwa w zakresie utworzenia i utrzymania systemu

POMOC *de minimis*

- ulga dla przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach o łącznej masie $\leq 1\text{Mg}$ w danym roku kalendarzowym;

- nie zwalnia to z obowiązku przedłożenia sprawozdania w zakresie ilości i masy opakowań wprowadzonych na rynek w roku, którego dotyczy sprawozdanie oraz informacji dotyczącej środków jakie powinny zostać przeznaczone na publiczne kampanie edukacyjne;

należna opłata produktowa wraz ze środkami na publiczne kampanie edukacyjne pokrywana jest z puli pomocy *de minimis* przysługującej każdemu przedsiębiorcy;

obowiązek przedłożenia formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis* (Dz. U. z 2010 r. nr 53, poz. 311 ze zm.);

- obowiązek przedłożenia oświadczenia czy firma w roku bieżącym oraz dwóch latach poprzednich korzystała z pomocy *de minimis* – jeśli tak to w jakiej wysokości;

- warunkiem uzyskania pomocy *de minimis* jest złożenie dokumentów do 15 marca.

Wprowadzający produkty w
opakowaniach realizuje kampanie:

samodzielnie:

–przeznaczając na publiczne
kampanie edukacyjne

□ lub

Centralny Rejestr Operatorów (CRO)

**Zarejestruj swoje
urządzenie**

ZALOGUJ SIĘ

REJESTRACJA

Centralny Rejestr Operatorów (CRO)

Centralny Rejestr Operatorów (CRO) – wcześniej : Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpowodziowej, dotyczący operatorów urządzeń (będących systemami ochrony przeciwpowodziowej oraz pozostałych urządzeń), które zawierają 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub 5 ton ekwiwalentu CO₂ (CO₂ eq) fluorowanych gazów cieplarnianych – inaczej F-gazów (do dnia 31 stycznia 2018 r. 3 kg substancji kontrolowanych i 3 kg F-gazów) został utworzony zgodnie z art. 19. ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz.U. z 2015 poz. 881) i następnie zmodyfikowany w celu dostosowania do wymogów znowelizowanej ustawy j.w. (Dz. U. z 2020 poz. 2065), zwanej dalej Ustawą. Centralny Rejestr Operatorów jest prowadzony w postaci elektronicznej bazy danych przez Instytut Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego wyznaczony jako wyspecjalizowana jednostka w art. 17 Ustawy.

W Centralnym Rejestrze Operatorów są gromadzone w postaci elektronicznej Karty Urządzeń oraz Karty Systemów Ochrony Przeciwpowodziowej, o których mowa w art. 14 Ustawy.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie Centralnego Rejestru Operatorów został określony:

sposób prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów,

sposób gromadzenia danych w Centralnym Rejestrze Operatorów,

sposób udostępniania danych gromadzonych w Centralnym Rejestrze Operatorów,

CRO – obowiązek rejestracji

Kto ma obowiązek rejestracji w CRO?

Zgodnie z art. 14 ust. 6 Ustawy przed sporządzeniem pierwszej Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej operator zobowiązany jest do rejestracji poprzez wypełnienie formularza rejestracyjnego. Osoba wypełniająca formularz rejestracyjny w imieniu operatora urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej staje się administratorem konta tego operatora.

Operatorzy mogą dokonać rejestracji na stronie internetowej <https://dbcro.ichp.pl/register> .

CRO

Kto jest operatorem?

Operator oznacza operatora w rozumieniu art. 2 pkt. 8 rozporządzenia (UE) nr 517/2014 lub przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 3 pkt. 26 lit. e rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

W praktyce operatorem jest użytkownik lub ewentualnie właściciel urządzenia, czy też podmiot zarządzający obiektem, w którym urządzenie się znajduje. Operator jest zobowiązany do sprawowania faktycznej kontroli nad technicznym działaniem urządzenia zdefiniowanej w art. 4 Ustawy, w tym podejmowania decyzji w sprawach finansowych i technicznych dotyczących urządzenia.

Dla potrzeb CRO termin "urządzenie" obejmuje:

stacjonarne urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne i pompy ciepła

agregaty chłodnicze zamontowane na samochodach ciężarowych chłodniach i przyczepach chłodniach zdefiniowanych w Art. 2 pkt 26 i 27 Rozporządzenia 517/2014

rozdzielnice elektryczne zdefiniowane w art. 2 pkt 36 Rozporządzenia 517/2014

urządzenia zawierające F-gazy jako rozpuszczalniki organiczne

obiegi Rankine'a zdefiniowane w Art. 2 pkt 34 Rozporządzenia 517/2014

stacjonarne urządzenia będące systemami ochrony przeciwpożarowej

Dla urządzeń (a) do (e) zakłada się Karty Urządzenia, a dla urządzeń (f) - karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej. Karty zakłada się obecnie jedynie dla urządzeń zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych zdefiniowanych w art. 3 pkt 4 Rozporządzenia 1005/2009 lub 5 ton CO₂ eq lub więcej F-gazów zdefiniowanych w art. 2 pkt 1 Rozporządzenia 517/2014.

Kto zakłada Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej?

Zgodnie z art. 14 ust. 1 Ustawy Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej zakłada operator.

W praktyce Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej zakładane są przez administratora konta operatora lub osoby kontaktowe konta operatora, które uzyskały dostęp do CRO po dodaniu ich w CRO przez administratora konta operatora. Obecnie do danej karty może być przypisane najwyżej 3 osoby kontaktowe, a dana osoba kontaktowa może być przypisana do wielu kart jednocześnie.

Kluczowe akty prawne w procesie inwestycyjnym

ŚRODOWISKO

Ustawa z 3.10.2008 r. **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (Dz. U. nr 199, poz. 1227) *Weszła w życie 15.11.2008 r.*

Ustawa z 27.04.2001 r. - **Prawo ochrony środowiska**

Ustawa z 16.4.2004 r. **o ochronie przyrody** – *podstawa do prowadzenia procedury w zakresie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000*

LOKALIZACJA

Ustawa z 27.3.2003 r. **o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** *podstawa do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu*

Ustawa z 10.4.2003 r. **o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych** (tzw. „spec - ustawa” drogowa)

UWAGA! *Ważna zmiana: ustawa z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie (spec-ustawy) – weszła w życie 10 września 2008 r. – podstawa wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej*

Ustawa z dnia 27.10.1994 r. **o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym** – *podstawa do wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady*

Ustawa z 28.3.2003 r. **o transporcie kolejowym** – *podstawa do wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej*

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wskaże ci w jaki sposób masz wykonać inwestycję (przedsięwzięcie), tak aby jak najmniej pogorszyć stan środowiska. Jest wydawana po przeprowadzaniu przez urząd oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i konieczna, jeśli inwestycja kwalifikuje się do przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko.

Kiedy musisz uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach ?

Zestawienie przedsięwzięć, dla których musisz uzyskać decyzję środowiskową znajduje się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Decyzja ta może być ci potrzebna również w przypadku rozbudowy, przebudowy lub montażu zrealizowanego lub realizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ww. rozporządzeniu.

Warunki niezbędne do rozpoczęcia eksploatacji instalacji

Zgodnie z art. 76 Prawa ochrony środowiska, nowo zbudowana instalacja nie może być oddana do użytkowania, jeżeli nie spełnia następujących wymagań ochrony środowiska:

- wykonano wymagane przepisami lub określone w decyzjach administracyjnych środki techniczne chroniące środowisko;
- zastosowano odpowiednie rozwiązania technologiczne, wynikające z ustaw lub decyzji;
- uzyskano wymagane decyzje określające zakres i warunki korzystania ze środowiska;
- na danym etapie są dotrzymywane wymagane prawem badania i sprawdzenia, wynikające z mocy prawa standardy emisyjne oraz określone w pozwoleniu warunki emisji.

Dodatkowe ograniczenie dotyczące dopuszczenia instalacji do eksploatacji zawiera przepis art. 76 ust. 3 Prawa ochrony środowiska, zgodnie z którym, nowo zbudowana instalacja nie może być eksploatowana, jeżeli w okresie 30 dni od zakończenia rozruchu nie są dotrzymywane wynikające z mocy prawa standardy emisyjne albo określone w

Co to jest pozwolenie zintegrowane?

Koncepcja pozwoleń zintegrowanych została wprowadzona do prawa wspólnotowego dyrektywą Rady nr 96/61/We z dnia 24 września 1996 roku dot. zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, czyli dyrektywą IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control).

Do prawa polskiego przepisy dyrektywy IPPC zostały wdrożone ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Tym samym został wprowadzony system pozwoleń zintegrowanych

Kiedy wymagane jest pozwolenie zintegrowane?

W odróżnieniu od pozwoleń sektorowych instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego muszą spełniać wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik (ang. Best available techniques – BAT). Konkluzje BAT sporządzane są na podstawie dokumentów referencyjnych, tzw. BREFów, i określają dodatkowe standardy emisyjne, do których muszą dążyć instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego.

Kto wydaje pozwolenie zintegrowane?

Wniosek należy złożyć do urzędu właściwego ze względu na zlokalizowanie instalacji, np. starostwo, urząd

Pozwolenie na emisję gazów i pyłów jest wymagane, jeśli są spełnione następujące warunki:

eksploatowana jest instalacja,

gazy lub pyły są wprowadzane z instalacji do powietrza w sposób zorganizowany, za pośrednictwem przeznaczonych do tego celu środków technicznych lub wentylacji mechanicznej,

substancje wprowadzane z instalacji do powietrza są objęte poziomami dopuszczalnymi lub wartościami odniesienia w powietrzu,

analiza rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu wykazała, że substancje wprowadzane do powietrza powodują przekroczenie 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu albo 10% wartości odniesienia, uśrednionych dla 1 godziny.

Rodzaje instalacji wymagające uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wskazuje Rozporządzenie w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia. W przypadku gdy instalacja nie przekracza progów wskazanych w tym rozporządzeniu, wymagane jest jedynie zgłoszenie instalacji do odpowiedniego Organu Ochrony Środowiska. W momencie, kiedy progi są przekroczone, konieczne jest uzyskanie pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza.

Pozwolenie na wytwarzanie odpadów

Zgodnie z art. 180a ustawy Prawo ochrony środowiska takie pozwolenie jest konieczne w przypadku wytwarzania odpadów:

o masie powyżej 1 Mg rocznie – w przypadku odpadów niebezpiecznych lub,

o masie powyżej 5000 Mg rocznie – w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne.

Należy pamiętać, że wartości te dotyczą odpadów wytwarzanych w związku z eksploatacją instalacji. W przypadku gdy odpady wytwarzane są poza instalacją, pozwolenie nie jest konieczne.

Wniosek o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów wraz z

Definicja określa przetwarzanie odpadów jako procesy mające na celu:

**odzysk surowców wtórnych, czyli tzw. recykling,
unieszkodliwienie odpadów poprzez m.in. ich spalanie lub właściwe składowanie,**

**a także przygotowanie poprzedzające wymienione etapy.
Rodzaje procesów odzysku i unieszkodliwiania wskazuje załącznik nr 1 i 2 do Ustawy o odpadach.**

Przetwarzanie odpadów może stwarzać zagrożenie dla środowiska, dlatego – w myśl art. 41 ust. 1 ustawy o odpadach –

Zezwolenie na zbieranie odpadów

Zbieranie odpadów polega na:

- gromadzeniu odpadów przed ich transportem do miejsc przetwarzania,**
- wstępnym sortowaniu nieprowadzącym do zasadniczej zmiany charakteru i składu odpadów i niepowodujące zmiany ich klasyfikacji,**
- tymczasowym magazynowaniu odpadów przez prowadzącego ich zbieranie.**

Prowadzenie tych procesów wymaga uzyskania dokumentu, jakim jest zezwolenie na zbieranie odpadów.

W przypadku gdy będzie prowadzone zarówno zbieranie, jak i przetwarzanie odpadów, możliwe jest objęcie tych procesów jedną decyzją.

Jednym z ważniejszych załączników koniecznych do przedłożenia wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów jest operat przeciwpożarowy uzgodniony przez powiatowego bądź miejskiego komendanta Państwowej Straży Pożarnej.

Pozwolenie wodnoprawne

usługi wodne obejmujące pobór wód podziemnych lub powierzchniowych, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych, odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych – wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast (np. odprowadzanie wód deszczowych z dróg),

szczególne korzystanie z wód, tj. korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód, w tym wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, a także wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej,

inne działania wpływające na gospodarkę wodno-ściekową, takie jak wykonanie urządzeń wodnych (wyloty ścieków, studnie, stawy).

Obowiązki przedsiębiorcy w zakresie ochrony środowiska – decyzje, opłaty, dokumenty

Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie jest kwestią zarówno prawną jak i ekonomiczną. Stosowanie się do obowiązujących w tym zakresie wytycznych wynika z przepisów zarówno prawa krajowego jak i europejskiego.

W dziedzinie ochrony środowiska przedsiębiorcy powinni przeanalizować swoją działalność z uwzględnieniem takich obszarów jak:

gospodarka odpadowa, w tym:

wytwarzanie,

zbieranie,

magazynowanie,

transport,

przetwarzanie odpadów;

gospodarka opakowaniowa, w tym:

wytwarzanie opakowań,

import, eksport lub wewnątrzwspólnotowe nabycia i dostawy opakowań,

wprowadzenie do obrotu produktów w opakowaniach;

ochrona powietrza w zakresie wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza jako wynik procesów; jest to np. spalanie, spawanie, transport, malowanie, czyszczenie, szlifowanie, cięcie gazowe, konserwacje, obróbka drewna, itp.

gospodarka wodnościekowa, w tym:

Obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska

Działalność każdej firmy, w mniejszy lub większy sposób wpływa na stan środowiska naturalnego. Niektórzy przedsiębiorcy nie są nawet świadomi tego faktu. A co za tym idzie? Gdy nie dopełnią wszystkich obowiązków, mogą się spotkać z poważnymi konsekwencjami. W każdej wymienionej wyżej dziedzinie ustawodawca przewidział, w zależności od skali korzystania ze środowiska, konieczny do wykonania zakres działań.

Najważniejsze wymagania, którym firmy muszą sprostać to:

- uzyskanie odpowiednich decyzji administracyjnych, zezwoleń, pozwoleń, uzgodnień, zgłoszeń, itp.

- ponoszenie opłat za korzystanie ze środowiska,

- prowadzenie ewidencji rodzaju i wielkości korzystania ze środowiska,

- dokonywanie pomiarów emisji pyłów i gazów wprowadzanych do powietrza, ścieków wprowadzanych do wód,

- wnoszenie opłaty produktowej,

- składanie sprawozdań i raportów,

- podpisanie stosownych umów z innymi przedsiębiorcami.

Do każdego z ww. działań należy się odpowiednio przygotować, przeanalizować swoją działalność pod kątem wpływu na środowisko i zastosować odpowiednie działania.

Gospodarka odpadami

Przeanalizujemy gospodarkę odpadami (w świetle najnowszych i, niestety, ostatnio często zmieniających się przepisów).

Pierwszym i najważniejszym działaniem jest zarejestrowanie się w rejestrze BDO. Jest to baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce opakowaniami. Pod obowiązek ten podlega większość przedsiębiorców. Wyjątkiem są sytuacje, w których:

- przedsiębiorcą jest osoba fizyczna lub/oraz jednostka organizacyjna niebędącą przedsiębiorcą, która wykorzystuje odpady na potrzeby własne,

- podmiotem władającym powierzchnią ziemi, na której są stosowane komunalne osady ściekowe do: uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu lub uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz ,

- podmiotem, który prowadzi nieprofesjonalną działalność w zakresie zbierania odpadów opakowaniowych i odpadów w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych, takich jak np. leki i opakowania po nich,

- podmiot transportuje wytworzone przez siebie odpady,

- podmiot jest wytwórcą wyłącznie odpadów komunalnych,

w każdym innym przypadku, przedsiębiorca podlega pod rejestr BDO (w zakresie gospodarki odpadami). Moduł bazy umożliwiający rejestrację istniejących przedsiębiorców funkcjonuje od 24.01.2018 roku, a konieczność złożenia wniosku o wpis upłynął 24 lipca 2018 r.

Istnieje grupa przedsiębiorców, która została wprowadzona do bazy BDO bez konieczności składania wniosku. Są to przedsiębiorcy, którzy posiadali wydane decyzje/pozwolenia na wytwarzanie, zbieranie, przetwarzanie odpadów, pozwolenia

Wpis do rejestru

Wpis do rejestru podlega opłacie rejestrowej, a także opłacie rocznej wynoszącej:

100 zł dla mikroprzedsiębiorców,

300 zł dla przedsiębiorców innych niż mikroprzedsiębiorcy.

Opłatę rejestrową uiszcza się z chwilą złożenia wniosku; opłatę roczną należy wnieść do końca lutego każdego roku, za dany rok.

Dokonanie wpisu do rejestru wiąże się utworzeniem indywidualnego konta w BDO (wraz z nadaniem loginu i hasła) oraz nadaniem indywidualnego numeru rejestrowego.

Gospodarka opakowaniowa

To kolejny zakres działalności uregulowany przepisami. Podobnie jak w przypadku gospodarki odpadowej działania związane z gospodarką opakowaniową podlegają wpisowi do rejestru BDO. Wymienić tu należy działalności w niżej wymienionych obszarach:

wytwarzanie opakowań,

import, eksport lub wewnątrzwspólnotowe nabycia i dostawy opakowań,

eksport i wewnątrzwspólnotowa dostawa odpadów opakowaniowych

prowadzenie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych

wprowadzanie po raz pierwszy na terytorium kraju produktów w opakowaniach

eksport i wewnątrzwspólnotowa dostawa produktów w opakowaniach.

Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza to szerokie pojęcie, pod którym kryje się wiele procesów, które wymagają uzyskania stosownych pozwoleń, najpowszechniejsze z tych procesów to:

emisja z instalacji, np. z procesów spawania, malowania, czyszczenia, szlifowania, cięcia gazowego i wielu innych.

emisje z procesów spalania paliw, np. w kotłach lub w silnikach pojazdów spalinowych.

Na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza (w zależności od skali instalacji i prowadzonych procesów), może być koniecznym uzyskanie pozwolenia zintegrowanego, pozwolenia na emisję lub

Ochrona środowiska – dokumenty i terminy

Gdy już strona formalna zostanie uregulowana, przychodzi czas na prowadzenie ewidencji oraz składanie stosownych sprawozdań. Poniżej przedstawiono wykaz najpopularniejszych z nich wraz z terminami, których należy dotrzymywać, aby nie narażać się na konsekwencje.

28 lutego – raporty do KOBiZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami)

15 marca – zestawienie danych o ilości odpadów wytworzonych, zebranych i unieszkodliwionych

15 marca – sprawozdanie o rodzaju, ilości i masie wprowadzanych do obrotu baterii i akumulatorów

31 marca – sprawozdanie w zakresie opłat za korzystanie ze środowiska za rok poprzedni i sprawozdanie w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

Sprawozdania i dokumenty składa się za poprzedni rok kalendarzowy, np.: raport do KOBiZE za rok 2019 składa się do 28 lutego 2020 roku.

Raport do KOBIZE

Roczny raport za poprzedni rok zawierający informacje m.in. o:

wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza;

wielkościach produkcji oraz charakterystyce surowców i paliw towarzyszących emisjom;

środkach technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji;

wielkościach emisji zredukowanej i emisji unikniętej/niewystępującej w wyniku przedsięwzięć realizowanych przez podmioty korzystające ze środowiska oraz terminach osiągnięcia tych redukcji;

planowanych terminach uruchomienia nowych przedsięwzięć oraz wielkości emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza z tych przedsięwzięć.

Aby złożyć raport, trzeba wcześniej założyć konto w bazie KOBIZE.

Sprawozdanie do marszałka województwa o odpadach

Sprawozdanie zawiera m.in.:

zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów

Dokumenty, na podstawie których sporządza się sprawozdanie, należy przechowywać przez 5 lat. Odbiorcą sprawozdania jest marszałek województwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności podmiotu składającego. W sytuacji prowadzenia działalności na terenie różnych województw, zestawienie danych powinno zostać złożone właściwym marszałkom i uwzględniać dane dotyczące działalności prowadzonej wyłącznie na terenie tego województwa. Jeśli działalność prowadzona jest w kilku gminach na terenie jednego województwa, podaje się zarówno dane dla każdego miejsca prowadzenia działalności – z wyjątkiem usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw – oraz łączne zestawienia rodzajów i ilości odpadów

Sprawozdanie do urzędu marszałkowskiego o produktach w opakowaniach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami opakowaniowymi

Roczne sprawozdanie za poprzedni rok zawiera informacje o masie:

wytworzonych opakowań

przywiezionych z zagranicy opakowań

wywiezionych za granicę opakowań

i rodzaju odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi w kraju, w tym termicznemu przekształcaniu w spalarniach i współspalarniach odpadów z odzyskiem energii opakowań:

w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych oraz osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych

wielomateriałowych, w których wprowadzono do obrotu produkty, masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów po opakowaniach wielomateriałowych oraz osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów po tych opakowaniach

w których zostały wprowadzone do obrotu środki niebezpieczne, masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych oraz osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów po tych opakowaniach

wielomateriałowych, w których zostały wprowadzone do obrotu środki niebezpieczne, masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów po tych opakowaniach oraz osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów po tych opakowaniach

Opłata za korzystanie ze środowiska

Sporządzanie wszystkich powyższych raportów i sprawozdań zajmuje trochę czasu. Warto jednak o nich pamiętać, ponieważ pominięcie tych kwestii może wiązać się z dotkliwymi karami. Prowadzenie bieżących ewidencji produktów, substancji, emisji, odpowiednich faktur, itp. w znacznym stopniu ułatwia sporządzenie sprawozdań. Pamiętajmy o tym rozpoczynając kolejny rok.

Jeśli korzystasz ze środowiska, to musisz za to zapłacić. Opłaty obejmują, takie dziedziny jak:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;

- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;

- pobieranie wód powierzchniowych lub podziemnych;

- odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej;

- składowanie odpadów;

- ponoszenie opłaty produktowej.

Jeśli przekroczysz lub naruszysz warunki korzystania ze środowiska (warunki ustala wojewódzki inspektor ochrony środowiska w formie decyzji), to zapłacisz administracyjną karę pieniężną. Może tak być, jeśli: wprowadzasz gazy lub pyły do powietrza, wprowadzasz ścieki do wód lub do ziemi, pobierasz wodę.

CEEB zbiera informacje o źródłach ciepła i źródłach spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

Każdy właściciel domu lub zarządca budynku ma obowiązek zgłosić do CEEB, z jakiego źródła ogrzewania korzysta.

Kto składa?

Właściciel lub zarządca budynku, jeśli źródło spalania paliw nie przekracza 1MW nominalnej mocy cieplnej.

<https://e-budownictwo.gunb.gov.pl/>

Czy prowadzona przeze mnie działalność podlega pod KOBIZE?

Czy prowadzona przeze mnie działalność podlega pod BDO?

Czy muszę składać sprawozdanie G-06 (GUS)?

Czy muszę wprowadzać dane do CRO (Centralnego Rejestru Operatorów)?

Czy posiadam właściwe decyzje dotyczące wytwarzania, zbierania i przetwarzania odpadów?

Czy muszę opłacać opłatę produktową?

Czy rozliczyłem emisję i opłaty środowiskowe za dany rok?

Czy wprowadziłeś dane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków? (osoby fizyczne, piece, grzejniki itd.)

Czy masz wniosek o pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza? W kontekście np. kocioł grzewczy, suszarnię, chlewnię? Albo czy posiadasz zgłoszenie, w sytuacjach w których pozwolenie nie jest potrzebne?

Czy przestrzegasz regulacji dotyczących substancji chemicznych, w tym rozporządzenia REACH, które nakłada obowiązki rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i ograniczeń dla substancji chemicznych wprowadzanych do obrotu w UE?

PODSUMOWANIE – lista kontrolna

Czy złożyłeś sprawozdanie o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi?

Czy złożyłeś sprawozdanie o odpadach?

Czy sporządziłeś raport KOBIZE?

Czy uiściłeś opłatę za korzystanie ze środowiska?

Czy dotyczy mnie system kaucyjny?

Czy muszę uiścić opłatę produktową za jednorazowe opakowania plastikowe?

Czy muszę uiścić opłatę produktową od opakowań?

Czy uiściłeś opłatę na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych?